

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN CHO VIỆC GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA GIA ĐÌNH VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ HIỆN NAY

LÊ THU HÀNG^(*)

Thực tiễn đã chứng minh, không một giá trị văn hóa gia đình nào có thể trường tồn trong mọi thời kỳ lịch sử, nếu những giá trị ấy không được giữ gìn và phát huy. Với Việt Nam chúng ta cũng thế, việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay vừa là yêu cầu khách quan, vừa là yêu cầu nội tại của chính bản thân những giá trị đó. Để “hội nhập” nhưng không bị “hòa tan”, không làm mất đi bản sắc, nét đẹp của văn hóa gia đình, đòi hỏi phải có định hướng chiến lược đúng đắn, rõ ràng, có bước đi cụ thể, vững chắc.

Sáng nay, trước những tác động của quá trình hội nhập, giao lưu kinh tế, chính trị, văn hóa..., các mặt của đời sống xã hội đã có sự thay đổi đáng kể. Riêng trong lĩnh vực đời sống tinh thần, những giá trị văn hóa tinh thần thường xuyên bị tương tác và biến đổi, kể cả những giá trị văn hóa gia đình. Thực tế gần đây cho thấy, gia đình có xu hướng thu hẹp về quy mô, chất lượng cuộc sống gia đình được nâng lên, nhưng nhiều giá trị văn hóa gia đình lại bị phai nhạt, thậm chí biến đổi. Nhiều gia đình, nhất là gia đình trẻ, ít quan tâm đến việc xây dựng, giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa gia đình. Nói đúng hơn, trong quan niệm của các gia đình này, những giá trị ấy không có ý nghĩa gì đối với sự sinh tồn của cá nhân, sự tồn vong của một gia

đình và của cả cộng đồng. Song, dù xã hội biến đổi như thế nào và chúng ta suy nghĩ như thế nào thì sự tồn tại của gia đình vẫn là một trong những cơ sở quan trọng cho sự tồn tại của xã hội. Trong đó, việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình là một việc làm cần thiết, không thể bỏ qua.

Văn hóa gia đình nói chung, những giá trị văn hóa gia đình nói riêng luôn góp phần quan trọng trong việc duy trì và phát triển văn hóa không chỉ của gia đình, mà còn của cả dòng tộc, làng xã, dân tộc. Nó lưu giữ, bảo tồn các giá trị, chuẩn mực văn hóa truyền thống của các cộng đồng trong đời sống gia đình. Bởi lẽ, các giá trị văn hóa gia đình luôn gắn kết với các giá trị văn hóa của cộng

(*) Thạc sĩ, Đại học Văn Lang.

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN...

đồng và làm nên bản sắc văn hóa dân tộc. Nó chuyển hóa, thấm sâu vào mỗi con người, mỗi dòng tộc để tạo nên sự bền vững của các giá trị ấy cũng như của chính con người, dân tộc Việt Nam. Có thể khẳng định: Giá trị văn hóa gia đình là một trong những cơ sở quan trọng làm nên giá trị văn hóa dân tộc, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình chính là giữ vững bản sắc văn hóa dân tộc. Theo tác giả Đặng Cảnh Khanh, “sự phá hủy môi trường tự nhiên có thể làm cho con người không còn dưỡng khí để thở, lương thực để sinh tồn, nhưng còn sự phá hủy các giá trị nhân đạo trong các mối quan hệ xã hội có thể khiến con người tự chôn vùi, tự hủy hoại chính bản thân mình”(1).

Trong quá trình hội nhập quốc tế hiện nay, gia đình Việt Nam vẫn là tế bào của xã hội Việt Nam, tiếp tục đảm đương trọng trách phát huy các giá trị quý báu của nền văn hóa dân tộc và truyền thụ từ thế hệ này sang thế hệ khác. Đồng thời, gia đình cũng tiếp thu những giá trị văn hóa tiên tiến của nhân loại để làm giàu cho văn hóa gia đình và văn hóa dân tộc. GS. Lê Thị cho rằng: “Nếp nhà mới sẽ giữ gìn những nét đẹp truyền thống của sự chung thủy giữa vợ và chồng, sự hiếu đế của con cái với cha mẹ, lòng biết ơn ông bà, sự tôn kính tổ tiên của thế hệ trẻ, đạo ăn ở có nghĩa có tình với anh em, họ hàng, làng

xóm,...”. Rằng, “đạo đức kính trên nhường dưới, chung thủy giữa vợ và chồng, cha mẹ hết lòng vì con cái, con cái lấy chữ hiếu làm đầu, kính trọng ông bà, biết ơn tổ tiên, đó là những giá trị cần giữ gìn, vun trồng trong quan hệ giữa các thành viên, nhằm xây dựng sự bền vững và hạnh phúc gia đình Việt Nam”(2). Nói cách khác, quá trình hội nhập quốc tế đã tác động mạnh mẽ đến sự ổn định và phát triển của gia đình; nó làm cho nhiều giá trị văn hóa gia đình bị biến đổi, thậm chí có những giá trị văn hóa bị đánh mất trong nhiều gia đình (nhất là gia đình trẻ). Do vậy, việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay là cần thiết và đòi hỏi phải có những định hướng chiến lược đúng đắn, một khi chúng ta không muốn đánh mất bản sắc văn hóa của gia đình và của dân tộc mình. Với suy nghĩ này, chúng tôi xin đề xuất một số định hướng cơ bản sau đây:

Thứ nhất, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình phải đảm bảo tính kế thừa có chọn lọc.

Lịch sử đã chứng minh, không một nền văn hóa nào, một giá trị văn hóa gia đình nào tự nhiên xuất hiện và bất biến với thời gian mà nó đã được hình

(1) Đặng Cảnh Khanh - Lê Thị Quý. *Gia đình học*. Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội, 2007, tr.643.

(2) Lê Thị. *Gia đình Việt Nam trong bối cảnh đất nước đổi mới*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội, 2002, tr.13-14, 245.

thành trong một thời gian dài và biến đổi trên cơ sở của sự kế thừa, tiếp thu những giá trị văn hóa khác nhau. Đây là một yêu cầu tất yếu, khách quan cho sự ra đời và phát triển của các giá trị văn hóa gia đình nói chung. Nếu những giá trị văn hóa ấy không tự biến đổi, tiếp thu, kế thừa những mặt tích cực từ văn hóa, từ xã hội thì đến một lúc nào đó, nó sẽ bị lãng quên, tự đánh mất mình. Mặt khác, con người với tư cách một chủ thể văn hóa, vừa là sản phẩm của những hoạt động văn hóa, vừa tạo ra những giá trị văn hóa gia đình đặc sắc, nhưng lại không nhận thức rõ tầm quan trọng của nó tất cũng sẽ làm cho những giá trị văn hóa gia đình ấy mai một, rồi biến mất. Và, cái quyết định ở đây chính là vai trò của con người - chủ thể văn hóa gia đình.

Chẳng hạn, sự thủy chung trong quan hệ vợ chồng. Không ai có thể xác định một cách chính xác phạm trù “chung thủy” xuất hiện từ khi nào, mà chỉ có thể biết rằng, khi gia đình chuyển từ chế độ quần hôn sang chế độ hôn nhân một vợ - một chồng, vấn đề chung thủy bắt đầu được đề cập tới và được coi là một yêu cầu cần thiết để giữ tính ổn định của gia đình. Trải qua nhiều giai đoạn phát triển trong lịch sử, chung thủy có vai trò và vị trí khác nhau. Có những thời kỳ, khi nói đến gia đình, quan hệ cha - con được coi là quan hệ rường cột trong gia đình. Ở đó, chữ hiếu được coi là giá trị văn hóa gia đình cơ

bản, giữ vai trò quyết định sự tồn tại, thịnh suy của gia đình. Còn quan hệ vợ chồng và những mối quan hệ gia đình khác là thứ yếu. Theo quan điểm của Nho giáo, vợ chồng chung sống với nhau phải có con, không sinh được con, nhất là con trai, là mang tội bất hiếu với tổ tiên; con cái phải hiếu thảo với cha mẹ, ông bà. Trong gia đình, nếu người phụ nữ không sinh được con và con trai, thì người đàn ông có quyền đi tìm một người phụ nữ khác để sinh con cho họ, mà người vợ không có quyền phản đối. Họ phải chấp nhận cảnh “chồng chung”. Sự chung thủy ở đây bị xem nhẹ, nhất là người phụ nữ không được quyền yêu cầu người chồng phải thủy chung với mình, dù đó là yêu cầu chính đáng nhất. Tuy vậy, trong đời sống xã hội, trong văn hóa ứng xử của mình, người Việt Nam vẫn luôn trân trọng và giữ gìn sự thủy chung - trước sau như một, coi sự thủy chung là một nét đẹp văn hóa, là giá trị văn hóa gia đình cần được giữ gìn và phát huy trong mọi thời kỳ. Ngày nay, bối cảnh hội nhập quốc tế đã đem lại luồng không khí mới cho sự phát triển của gia đình, văn hóa gia đình, sự thủy chung trong quan hệ vợ chồng đã được nhìn nhận và đánh giá một cách đúng đắn hơn. Rất nhiều người Việt Nam, gia đình Việt Nam khẳng định, trong mối quan hệ vợ chồng, chung thủy là yêu cầu cơ bản, đầu tiên, giữ vai trò quyết định trong việc xây dựng hạnh phúc gia đình. Rằng, mỗi người đều phải có trách

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN...

nhiệm giữ gìn hạnh phúc ấy bằng chính sự chung thủy của mình. Từ đó, chung thủy được nâng lên thành một giá trị văn hóa gia đình tiêu biểu trong gia đình và xã hội Việt Nam ngày nay.

Quan niệm đó cho thấy, một giá trị văn hóa gia đình muốn tồn tại bền vững phải được cọ sát, tương tác với đời sống hiện thực. Và, việc giữ gìn, phát huy những giá trị văn hóa gia đình ấy phải dựa trên cơ sở kế thừa có chọn lọc những mặt tích cực, hạn chế những mặt tiêu cực phát sinh từ trong quá trình đó.

Giữ gìn những giá trị văn hóa gia đình phải trên cơ sở kế thừa có chọn lọc những tinh hoa, nét đặc sắc từ nền văn hóa dân tộc, từ đó, cần phải coi việc phát huy những giá trị đó trong điều kiện hội nhập quốc tế hiện nay là vấn đề có ý nghĩa sống còn của chính bản thân văn hóa gia đình Việt Nam. Xã hội biến đổi, xu hướng hội nhập ngày càng tác động mạnh mẽ đến việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam, do vậy, trong quá trình tương tác đó, cần phải xác định rõ cái gì tiến bộ, phù hợp thì tiếp thu, kế thừa, cái gì lạc hậu, không phù hợp thì từ bỏ. Điều này đòi hỏi chúng ta cần phải chủ động tiếp thu có chọn lọc những cái tốt đẹp, cái tiến bộ, cái đã trở thành tinh hoa văn hóa của dân tộc khác để làm giàu cho nền văn hóa dân tộc, văn hóa gia đình Việt Nam.

Khi tham gia vào quá trình hội nhập quốc tế, chúng ta có điều kiện để học

hỏi, tiếp thu, bổ sung thêm nhiều giá trị mới, làm cho các giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trở nên phong phú hơn. Quá trình giao lưu, tiếp biến ấy lại tạo ra những cơ hội, điều kiện để chúng ta có thể nhìn nhận, chọn lọc những giá trị văn hóa đặc sắc, loại bỏ những tư tưởng, quan niệm, thói quen lỗi thời, lạc hậu. Thực tế chúng minh đây là con đường tốt nhất để chúng ta có thể giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa nói chung, giá trị văn hóa gia đình Việt Nam nói riêng. Khi nói về vấn đề này, Đảng ta đã khẳng định: “Chủ động mở rộng hợp tác văn hóa với các nước, thực hiện đa dạng các hình thức văn hóa đối ngoại, đưa các quan hệ quốc tế về văn hóa đi vào chiều sâu, đạt hiệu quả thiết thực; tiếp nhận có chọn lọc tinh hoa văn hóa thế giới, làm phong phú thêm văn hóa dân tộc”(3).

Đề cập đến vấn đề này, GS. Lê Thi cho rằng, “trong việc xây dựng nếp sống gia đình, cần phát huy những giá trị đạo đức tốt đẹp của gia đình truyền thống, đồng thời biết tiếp thu kịp thời những giá trị tinh thần tư tưởng của nhân loại tiên tiến”(4). Những giá trị đạo đức tốt đẹp của gia đình truyền thống cần được giữ gìn và phát huy là lòng chung thủy giữa vợ và chồng, sự

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr.130.

(4) Lê Thị. *Cuộc sống và biến động của hôn nhân, gia đình Việt Nam hiện nay*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội, 2006, tr.87-88.

kính trọng, biết ơn, “chia ngọt sẻ bùi”,... Còn những giá trị tư tưởng, tinh thần tiên tiến cần được tiếp thu là bình đẳng, dân chủ, tự do,... trong gia đình, giữa các thành viên với nhau. Trên cơ sở vận dụng những tinh hoa ấy vào gia đình mình để hình thành nếp sống văn hóa của gia đình.

Mặt khác, cần phải có thái độ nghiêm túc, thẳng thắn trong việc xóa bỏ những biểu hiện không văn hóa, thiếu văn hóa, phản giá trị; đồng thời mạnh dạn phát triển những giá trị văn hóa gia đình tiêu biểu trong điều kiện mới, góp phần thúc đẩy gia đình và xã hội phát triển.

Thứ hai, phải kết hợp hài hòa yếu tố truyền thống với hiện đại.

Văn hóa nói chung, giá trị văn hóa gia đình Việt Nam nói riêng là sản phẩm, là sự tiếp nối quá trình phát triển của con người và xã hội. Gia đình là thành quả trong quá trình tiến hóa lâu dài của lịch sử, đồng thời là một thành tố văn hóa của con người và xã hội. Văn hóa gia đình nói chung, giá trị văn hóa gia đình nói riêng vừa mang dấu ấn của nền văn hóa dân tộc, vừa chịu sự tác động của nền văn hóa thời đại. Mỗi quốc gia dân tộc có một nền văn hóa riêng, mỗi gia đình cũng có nét riêng. Nhưng khi tồn tại, nó không thể tách khỏi môi trường kinh tế, xã hội, văn hóa hiện thời. Trình độ phát triển kinh tế, xã hội và văn hóa của thời đại

tác động mạnh mẽ đến sự tồn tại của nó và làm cho nó biến đổi một cách mạnh mẽ hơn. Có như vậy, những giá trị văn hóa gia đình mới có điều kiện để tự khẳng định vai trò, tầm quan trọng của mình trong đời sống xã hội. Trong đó, yếu tố truyền thống luôn là nền tảng, là gốc để cho những giá trị văn hóa gia đình tồn tại và mang sắc thái riêng. Còn yếu tố hiện đại là biểu hiện của sự thích ứng, tiếp nhận luồng gió mới tạo nên sự phong phú, đa dạng của những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh mới. Vấn đề đặt ra hiện nay là, phải làm sao để giữ gìn và phát huy những cái tốt đẹp, những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam tiêu biểu, đồng thời phải biết tiếp thu những cái tốt đẹp, những giá trị tiên tiến của thời đại.

“Cái truyền thống” không hẳn là cái lạc hậu, lỗi thời, mà phải hiểu đó là những gì được đúc kết, tồn tại lâu dài và được truyền từ đời này sang đời khác. Do đã được trải qua sự thanh lọc của lịch sử, yếu tố truyền thống trong các giá trị văn hóa gia đình luôn có sức mạnh to lớn trong đời sống gia đình Việt Nam. Nó là một trong những thành tố cơ bản làm nên bản sắc văn hóa gia đình Việt Nam ngày nay. Đạo đức kính trên nhường dưới, sự chung thủy giữa vợ và chồng, lấy nghĩa làm trọng, cha mẹ, ông bà sống hết lòng vì con cháu, con cháu lấy sự hiếu thảo làm đầu, kính trọng ông bà tổ tiên - đó là những giá trị văn hóa

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN...

gia đình truyền thống tốt đẹp cần được giữ gìn và phát huy.

“Cái hiện đại” là cái mới, được nảy sinh và tác động mạnh mẽ tới những giá trị văn hóa gia đình theo nhiều chiều hướng khác nhau. Nó bao hàm cả cái tốt đẹp, cái tiến bộ, nhưng cũng tồn tại những hạn chế nhất định. Cái tốt đẹp ở đây cần được tiếp thu và chuyển hóa trong đời sống gia đình Việt Nam là tư tưởng coi trọng quyền tự do dân chủ của con người, không phân biệt trai, gái, già, trẻ, tư tưởng tôn trọng sự bình đẳng giữa nam và nữ, tôn trọng lợi ích cá nhân của mỗi người.

Hơn thế nữa, yếu tố truyền thống với yếu tố hiện đại luôn tương tác với nhau, hòa quyện vào nhau đã tạo nên nét đặc sắc của các giá trị văn hóa gia đình Việt Nam hiện nay. Chẳng hạn, giá trị văn hóa thủy chung trong quan hệ vợ chồng. Trước đây, nhiều người cho rằng và đồng tình ủng hộ quan niệm coi thủy chung là một chuẩn mực đạo đức chỉ dành riêng cho người phụ nữ, là giá trị văn hóa của gia đình Việt Nam truyền thống. Nhưng ngày nay, dưới tác động của “bình đẳng giới”, chung thủy trở thành một trong những yêu cầu cơ bản trong quan hệ vợ chồng, cả vợ và chồng đều phải có trách nhiệm, nghĩa vụ giữ gìn sự chung thủy đó. Sự quan tâm chia sẻ giữa cha mẹ với con cái cũng có sự thay đổi rõ rệt. Trong những gia đình Việt Nam xưa, sự quan tâm của cha mẹ

dành cho con cái thường có những biểu hiện áp đặt đến mức thái quá. Cha mẹ quan tâm đến con cái từ cái ăn, cái mặc, học hành cả đến chuyện tình yêu, hôn nhân theo kiểu “cha mẹ đặt đâu con ngồi đó”. Con cái cảm thấy an tâm trong sự bao bọc khi sống trong vòng tay cha mẹ, nhưng cũng rất khó chịu trước những áp đặt phi lý, hoặc dễ hụt hẫng khi xây dựng gia đình riêng. Trong thời đại ngày nay, dưới tác động của tư tưởng “tự do, dân chủ”, cha mẹ đã có những điều chỉnh trong sự quan tâm của mình dành cho con cái. Thay vì áp đặt, cha mẹ trở thành người bạn của con, người định hướng cho con cái trong các hoạt động cơ bản, như học tập, chọn nghề, chọn bạn đời..., hạn chế can thiệp đến tự do cá nhân của con cái mình. Ngược lại, con cái được bày tỏ thăng thắn sự quan tâm của mình đối với cha mẹ theo nhiều cách khác nhau, như săn sàng gánh vác những công việc theo khả năng của mình, nói lời cảm ơn, lời động viên đến cha mẹ, hay tặng quà, ôm hôn ba mẹ của mình,...

Do vậy, để giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay, chúng ta cần phải kết hợp chặt chẽ yếu tố truyền thống với yếu tố hiện đại. Đây là yêu cầu khách quan trong tiến trình phát triển của văn hóa, của gia đình nói chung và của bản thân những giá trị văn hóa gia đình nói

riêng. Nhưng cũng phải khách quan mà nói rằng, yếu tố truyền thống hay yếu tố hiện đại cũng đều có hai mặt: Hay - dở, tích cực - tiêu cực. Vì vậy, trong quá trình giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay, cần phải hết sức khoa học và khéo léo để cái hay, cái tốt, cái đẹp được giữ gìn, phát huy, còn cái dở, cái ác, cái xấu phải được loại trừ. Song, kế thừa không có nghĩa là bê nguyên xi, mà phải có chọn lọc, có bổ sung, phát triển thêm những nội dung mới cho phù hợp với yêu cầu, bối cảnh mới.

Thứ ba, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình cần phải được định hướng đến xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, xây dựng xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

Gia đình là tế bào của xã hội, là tổ chức xã hội thu nhỏ, nhiều gia đình quan hệ với nhau sẽ tạo nên xã hội. Không thể có một cơ thể xã hội lành mạnh, nếu như những tế bào gia đình bệnh hoạn, mất sức sống, bởi gia đình và xã hội quan hệ mật thiết với nhau. Xã hội tiến bộ sẽ tạo điều kiện cho gia đình phát triển lành mạnh hơn. Gia đình hạnh phúc, bền vững sẽ góp phần vào sự phát triển hài hòa, trường tồn của xã hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng khẳng định: “Rất quan tâm đến gia đình là đúng và nhiều gia đình mới

cộng lại thành xã hội, xã hội tốt thì gia đình càng tốt, gia đình tốt thì xã hội mới tốt. Hạt nhân của xã hội là gia đình. Chính vì muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội mà phải chú ý hạt nhân cho tốt”(5). Do vậy, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam chính là để bảo tồn và phát triển những giá trị văn hóa dân tộc, góp phần làm cho những giá trị văn hóa ấy ngày càng phong phú hơn.

Không những vậy, giá trị văn hóa gia đình Việt Nam còn là một phần quan trọng trong toàn bộ di sản văn hóa dân tộc. Nó là bộ phận không tách rời của nền văn hóa ấy. Có những giá trị văn hóa gia đình được bắt nguồn từ tinh hoa văn hóa dân tộc, chẳng hạn như sự quan tâm chia sẻ giữa các thành viên trong gia đình có nguồn gốc sâu xa từ truyền thống quý báu “thương người như thể thương thân”, “lá lành đùm lá rách” của dân tộc ta. Những tư tưởng ấy khi hiện diện trong gia đình lại có những biểu hiện hết sức độc đáo, đó là sự quan tâm chia sẻ giữa những thành viên trong gia đình trên cơ sở tự nguyện, trách nhiệm và tình yêu thương, sự quan tâm, chia sẻ. Quan tâm cả về vật chất lẫn tinh thần; chia sẻ niềm vui, nỗi buồn, trọng trách với

(5) Dẫn theo: Bộ Ngoại giao. *Việt Nam hội nhập kinh tế trong xu thế toàn cầu hóa - vấn đề và giải pháp*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002, tr.300

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CƠ BẢN...

nhau mà không hề có sự so đo, tính toán, chờ đợi sự đáp trả. Qua đó, giá trị văn hóa gia đình ấy đã làm cho giá trị văn hóa dân tộc trở nên phong phú hơn, sâu sắc hơn, tiên tiến hơn nhưng vẫn giữ được bản sắc của nền văn hóa truyền thống. Chính vì vậy, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam hiện nay phải hướng đến việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Nền văn hóa “tiên tiến” là nền văn hóa biết chắt lọc và bảo tồn những giá trị truyền thống tốt đẹp, kiết kế thừa có chọn lọc những tinh hoa văn hóa nhân loại. Nền văn hóa “đậm đà bản sắc dân tộc” là nền văn hóa thể hiện được sự tinh túy, độc đáo, nét riêng của văn hóa dân tộc. Tất cả những yếu tố “tiên tiến”, “đậm đà bản sắc dân tộc” đã làm nên sức mạnh, sự bền vững của dân tộc Việt Nam ta.

Mặt khác, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay phải hướng đến xây dựng xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

Đảng ta đã xác định rõ mục tiêu của sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội đất nước là làm cho xã hội Việt Nam ngày càng phát triển hơn, đàng hoàng hơn, tươi đẹp hơn. Để đạt được mục tiêu này, chúng ta phải biết phát huy sức mạnh của toàn dân tộc trên mọi phương diện. Trong đó, việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình có tầm

quan trọng không nhỏ. Trước hết, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình sẽ làm cho gia đình hạnh phúc, phát triển bền vững. Gia đình hạnh phúc, phát triển bền vững sẽ tạo môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh cho sự hình thành và phát triển nhân cách của mỗi cá nhân. Gia đình và cá nhân lại tác động trở lại với việc giữ gìn và phát huy những giá trị ấy, nâng nó lên tầm cao mới để thích ứng với điều kiện, hoàn cảnh mới, góp phần làm cho xã hội ngày càng tốt đẹp hơn. Ngược lại, xã hội “công bằng, dân chủ, văn minh” là môi trường tốt nhất, thuận lợi nhất để gia đình tạo lập hạnh phúc, phát triển vững bền, cá nhân có thể phát triển một cách tự do và toàn diện.

Có thể nói, trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay, giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa gia đình Việt Nam không chỉ đơn thuần là giữ lấy văn hóa, hay giữ lấy gia đình, mà là giữ gìn những giá trị, những cái cốt lõi của văn hóa gia đình và phát huy sức mạnh của những giá trị ấy trong điều kiện, hoàn cảnh mới. Vì vậy, việc xác định rõ những định hướng chủ đạo là vô cùng quan trọng. Có như vậy, chúng ta mới có được hướng đi đúng đắn cho việc xây dựng mỗi gia đình Việt Nam thật sự trở thành “tế bào lành mạnh của xã hội”, môi trường quan trọng, trực tiếp để giáo dục nếp sống và hình thành nhân cách cho mỗi người Việt Nam chúng ta. □